DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

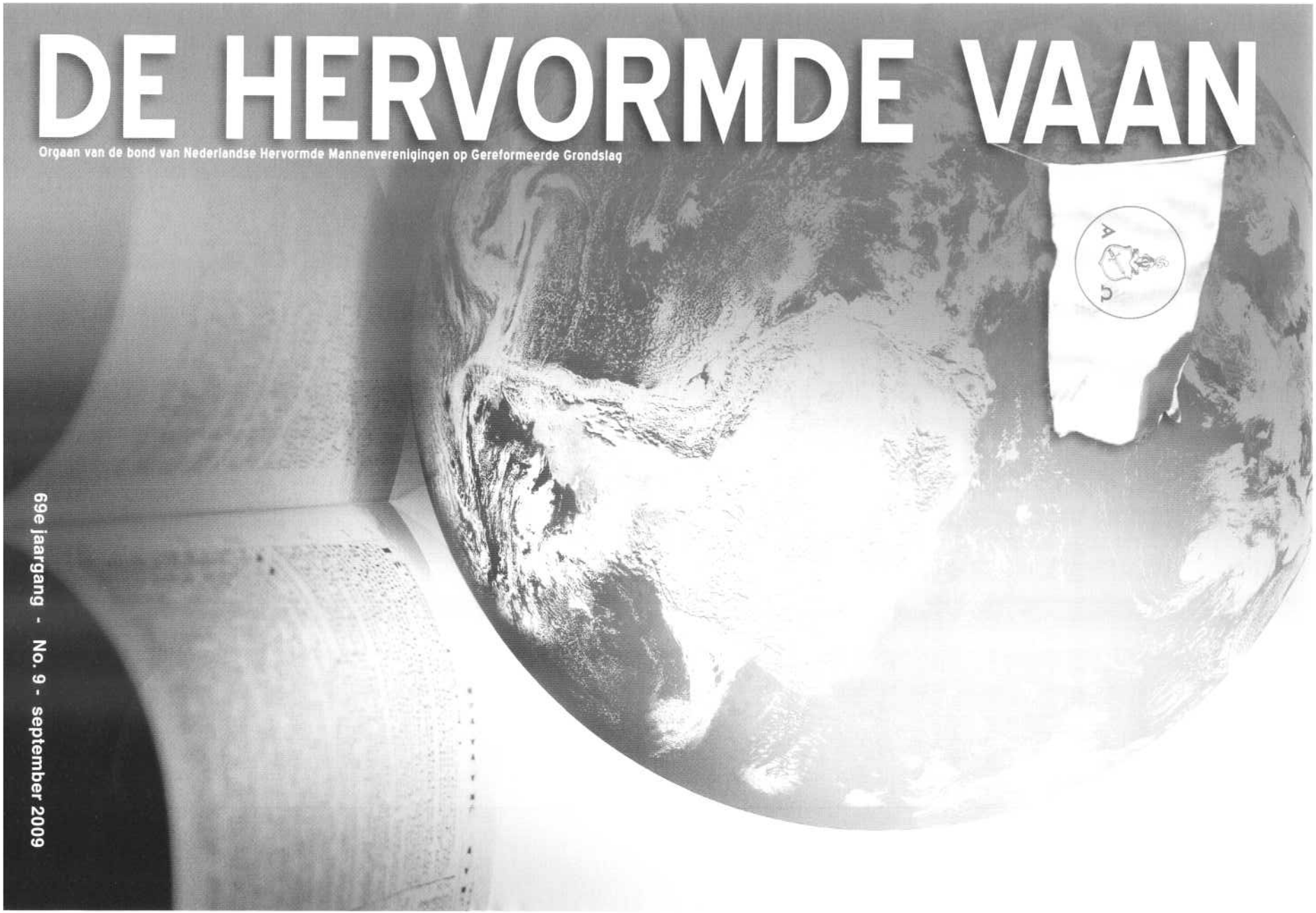

69e jaargang - No. 9 - september 2009

Colofon

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post (Studieblokken)
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij oktober-nummer
De kopij voor het oktober-nummer moet vóór
21 september bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

Gereinigd door Zijn bloed

...en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden.

1 Johannes 1 : 7

Door de verdienste van Christus krijgen wij deel aan de genade. Hieronder verstaan wij: dat wij door Zijn bloed gereinigd zijn en dat Zijn dood de verzoening voor onze zonden was. Zijn bloed reinigt ons van alle zonde (1 Joh. 1:7). „Dit is het bloed, hetwelk voor u vergoten wordt" (Luk. 22:20). Als dit de uitwerking is van Zijn vergoten bloed, dat onze zonden ons niet toegerekend worden, dan volgt daaruit dat door die losprijs aan Gods eis voldaan is.

Het woord van de Doper heeft daarop betrekking: „Zie het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt" (Joh. 1:19). Want hij stelt Christus tegenover alle offeranden der wet. Dit is om ons te leren dat in Hem alleen vervuld is wat door deze zinnebeelden voorgesteld is. En wij weten wat Mozes overal zegt: de ongerechtigheid zal verzoend worden en de zonde zal uitgewist en vergeven worden. Kortom, in de oude zinnebeelden worden wij zeer goed onderricht welke de kracht en uitwerking van Christus' dood is. En in de brief aan de Hebreeën (9:22) legt de apostel deze zaak uit. Terecht gaat hij van het beginsel uit dat er geen vergeving van zonden zonder bloedstorting plaatsvindt. Daaruit leidt hij af dat Christus eenmaal verschenen is om de zonde door Zijn offer te vernietigen. Ook dat Hij geofferd is om veler zonden weg te nemen (vers 12). Hij heeft toch tevoren gezegd dat Hij niet door het bloed van bokken of kalveren, maar door Zijn eigen bloed eenmaal ingegaan was in het heiligdom en een eeuwige verlossing teweeggebracht heeft.

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn 2
Meditatie 3
Bijbelstudie O.T. 4
Bijbelstudie N.T. 7
Van de voorzitter 10
In the picture 11
De Apostolische Geloofsbelijdenis 12
(artikel 1) 13
Overlijdensberichten 15
Uitnodiging Bondsdag 2009 16

Meditatie

Ds. J.P. Nap

De Koopman op zoek naar parels

N.a.v. Mattheüs 13:45 en 46.

"Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman..."
Zo spreekt de Heere Jezus in deze gelijkenis. En wat zegt Jezus dus niet? Hij zegt niet: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een parel (zoals het in de vorige gelijkenis gelijk is aan een schat). Nee, nu niet aan een parel, maar aan een Koopman, die parels zoekt.

Velen die dit lezen zullen wel eens over de Heere Jezus hebben horen spreken als over de Parel van grote waarde, en dat wij die moeten zoeken. En dat is wel een mooie Naam voor de Heere Jezus. En wij moeten Hem zeker ook zoeken. Maar toch wordt Hij hier in de tekst niet genoemd de Parel van grote waarde. Zo staat het hier eenvoudig niet.
Onthoud het goed: In deze gelijkenis is Jezus niet de Pàrel, maar Hij is de Koopman. Hij is naar parels op zoek.

En die parels? Wat zijn die parels dan? Die parels zijn mensen. Dat zijn zondige mensen. En Jezus zoekt hen.
Hoe kan het nu, dat zondige mensen 'parels' worden genoemd? Ja, dat is toch wel een vraag.

Kijk, Adam en Eva zijn in het paradijs door God geschapen als een parel uit Zijn hand. Zij waren het pronk-juweel van Zijn schepping. Zeg maar: de pronk-parel. Schitterend! Geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Zij waren daar in het Koninkrijk van God. Want God was hun Koning. En zij luisterden naar Hem.
Maar... daar is dat erge gebeurd. De zondeval. Ze werden ongehoorzaam aan de HEERE. Het beeld van God is gebroken. De parel is geschonden. Daarom lezen wij in het begin van ons Doopformulier: dat wij met onze kinderen in zonde ontvangen en geboren zijn. Wij hebben van nature een onrein hart. Er zit in ons (figuurlijk gesproken) een bedorven pit. En je mèrkt het ook steeds: die onreinheid komt naar buiten. Bij een jongere. Bij een oudere. Hebt u het ook al gemerkt. Tot schaamte?

Maar... nu is Christus op aarde gekomen om zulke mensen te zoeken. En ze zalig te maken. Om ze weer een parel te maken. Let wel: een on-geschonden parel. Zoals een uitdrukking het zo prachtig zegt: Dat er parels worden gehecht aan de Middelaarskroon van Koning Jezus.
Ja, maar... Hoe kan het nu, dat zondige mensen parels genoemd worden? Mensen, die het zo verknoeid hebben bij God? Mensen, die door de zonde te afzichtelijk zijn om aan te zien? Hoezo parels?
Weet u, het is alleen omdat deze Koning en Koopman Christus Zijn kostbaar bloed voor hen gegeven heeft. Alleen door Hem is het mogelijk, dat zij een parel zullen zijn.
Christus heeft als Koopman de prijs betaald. Hij heeft Zich arm betaald. Het is zoals Paulus ergens schrijft: "Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil arm is geworden (hij heeft alles verkocht), daar Hij rijk was (in de hemel); (waarom arm geworden?) opdat gij door Zijn armoede rijk zoudt worden (een parel worden in Gods hand)."

Nee, een kind van God glanst en schittert niet van zichzèlf. Je bent geen parel uit jezelf. Maar door Christus. Door de prijs die Hij heeft betaald. Dankzij Zijn offer op Golgotha's vloekhout. Het is de prijs, die wij mensen nooit zouden kunnen opbrengen. En het is de Heilige Geest, Die aan mensen door het geloof leert verstaan: "Gij zijt duur gekocht." (1 Kor. 6:20)

Bijbelstudie O.T.

Spreuken

Ds. E. De Mots

Wijsheid

Als er één thema is dat veel terugkeert in Spreuken, is het wijsheid.
In allerlei variaties en afleidingen komen we dit woord tegen. Zoals: wijs, wijze, (de) wijsheid, de Opperste Wijsheid. Het is een grondgedachte in het boek Spreuken.
Vaak staat het tegenover dwaas, zot. Er is zelfs sprake van een stijlfiguur:
Vrouwe Wijsheid en vrouwe Dwaasheid. (Spr. 1: 20 e.v.; Spr. 8, 9)
De kernvraag in deze Bijbelstudie is: wat bedoelt Salomo met deze wijsheid?
Wat houdt ze precies in? En ook: waar komt ze vandaan? Wat is er zo specifiek (anders) aan deze wijsheid? Waarin onderscheidt zij zich van 'andere' (niet bijbelse) wijsheid?

Wijsheid van het Oosten

Om met de laatste vragen te beginnen: er was natuurlijk meer wijsheid dan alleen die van het Jodendom. We lezen daar o.a. over in 1 Kon. 4: 30: *En de wijsheid van Salomo was groter dan de wijsheid van al die van het Oosten en dan alle wijsheid der Egyptenaars.'* Er was dus bij omringende volken ook veel wijsheid ontwikkeld. Maar Salomo genoot meer internationale bekendheid dan vermaarde wijzen en schrijvers van zijn tijd. Vandaag zou hij menig bekende (moderne) schrijver en gerenommeerde wetenschapper versteld doen staan door zijn wijsheid.

Er bestaat dan ook al een aloude wijsheidstraditie in het oude Midden-Oosten. Er zijn een aantal wijsheidsgeschriften uit buurlanden van Israël teruggevonden en bekend. Bijvoorbeeld die van een Assyrische hoveling (Achigar, 700 v. Chr.) en die van de wat meer bekende Egyptische wijze Amenemope. (1300 v. Chr.) Er blijken zelfs overeenkomsten bekend te zijn tussen de wijsheid van Spreuken en de wijsheid van Amenemope. Eén voorbeeld: hoofdstuk 6 uit het Egyptisch wijsheidsdocument Amenemope: *Haal niet weg de grenspaal aan de grens van het bouwland; breng geen verandering in de positie van het meetkoord; wees niet begerig naar een el land; maak geen inbreuk op de grenzen van een weduwe.* Een vergelijk met Spreuken 23: 10:
Zet de oude paal niet terug, en kom op de akkers der wezen niet.

Het eigene van Spreuken

We zouden (te) gemakkelijk kunnen concluderen dat (de) wijsheid in Spreuken gewoon is uitgewisseld en/of ontleend aan wijsheid van andere volken. Dat is een (te)snelle en oppervlakkige conclusie. De gedachte dat Israël zomaar, kritiekloos, wijsheid kopieerde van andere volken, gaat ervan uit dat het iets van de mens zelf is en dat praktische wijsheid los verkrijgbaar is. De(ze) wijsheid zou dan los staan van godsdienst. Orde in de samenleving, gedrag, praktische adviezen, vormen dan een ander terrein dan dat van de godsdienst.

Zo'n scheiding maken veel mensen ook in onze tijd. Godsdienst is dan een apart vakje van het leven; dat is privé, dat moet binnen de muren van het huis blijven. Zeker vanuit meerdere partijen in de regering wordt ook op deze scheiding aangedrongen. Godsdienst, geloof, is een zaak waar anderen niet mee lastig mogen worden gevallen. Maar in de tijd van de Bijbel, bij Salomo in Spreuken, maakte men niet zo'n scheiding. Het dagelijkse leven was voor ieders besef een leven Coram Deo: voor het aangezicht van God.

Het leven viel niet uiteen in twee gebieden: een godsdienstig en een werelds gebied. Men zag juist het leven als één geheel; iets dat het Spreukenboek zeer zeker uitdraagt. We zullen dat nog wel zien bij de Bijbelstudie over 'de vreze des HEEREN.'

Verschillen Bijbelse en buiten-Bijbelse wijsheid

We zetten een aantal kenmerkende verschillen op een rij; we zullen dan zien en merken dat er ook in onze tijd zo met wijsheid wordt omgegaan en het heel seculier wordt ingevuld.

1. Het gaat er bij de wijsheid in buiten-Bijbelse literatuur er alleen om, om bruikbare mensen te vormen. Denk maar aan de wijzen die aan het hof van de Farao dienden (Exodus) of ook aan het hof van koning Nebukadnezar (Daniël). Zij werden gevormd en gekneed tot bekwame vorsten of geschikte ambtenaren en hovelingen. De verandering van namen en voedsel voor Daniël en zijn vrienden heeft ons in dat opzicht wel wat te zeggen.....
2. Een ander verschil met de bijbelse wijsheid en die van Salomo: het vertoont een vaak sterk magische inslag. Dat is iets wat we vooral zien aan het hof van Egypte. Exodus 7: 11 brengt het onder woorden: *Farao nu riep ook de wijzen en de wichelaars; en de Egyptische tovenaars deden ook alzo met hun bezweringen.* Bij wichelaars moeten we denken aan magiërs en droomuitleggers. In de rabbijnse literatuur worden de leiders van deze magiërs en droomuitleggers met de namen Jannes en Jambres aangeduid. Vgl. 2 Tim. 3: 8. Trek de lijnen opnieuw door naar onze tijd en denk aan de Jomanda's, Uri Geller's, en ook sekten en groeperingen die een eigen (magische) invulling geven aan wijsheid met alle gevolgen van dien.
3. De wijsheidsliteratuur van de heidense volken maakte eigenlijk onderdeel uit van de cultische verering van wijsheid als god. Wijsheid werd tot het goddelijke gerekend. De wijze mannen waren bij de heidense volken daarom ook verbonden aan de priesterklasse. Ook in onze tijd wordt de wijsheid haast vergoddelijkt: de wijsheid, de wetenschap, heeft het laatste woord! Denk o.a. aan de felle discussies n.a.v. het Darwinjaar. Het neemt bijna goddelijke en daarmee afgodische trekken aan.....

Wijsheid als Gods Openbaring

De spreuken in Spreuken zijn maar niet een verzameling algemene, wereldse adviezen, bedoeld om de samenleving leefbaar te maken, persoonlijk succes te boeken, te vormen naar het beeld van de (Uber)mens of te vergoddelijken. (De) wijsheid is allereerst en allermeest **openbaring**! Openbaring van God; deze wijsheid komt van boven!
Ze is daarmee principieel van een andere orde en inhoud dan welke Oosterse/algemene wijsheid dan ook! Want die komt uit de mens en is (op de eer van) de mens gericht – de mens en zijn gaven in het middelpunt. Wijsheid als een product en bezit van de mens.

Maar de bijbelse wijsheid ligt ingebed in de vreze des HEEREN. Alle wijsheid is een **gave** van God. De mens heeft deze wijsheid niet op zak of er aanleg voor. Dat onderstreept Salomo zeer duidelijk: zie Spr. 1: 7; 2: 6; 3: 7a, 8: 1- 14; 9: 10 enz. enz. Uit al deze teksten en zoveel meer blijkt heel duidelijk dat God aan de Bron staat en de Bron is van alle wijsheid! Dit komt wel heel in het bijzonder naar voren aan het begin van het koningschap van Salomo: Salomo begeerde niet anders dan een 'verstandig (wijs) hart.' En wat zegt de HEERE dan? *Zie, Ik heb u een **wijs** en verstandig hart gegeven.* (1 Kon. 3: 12a) Wijsheid wordt aan de kinderen geopenbaard! (Matth. 11: 19 en 25)

Al in het OT wordt gezegd dat op de Messias de *'Geest der wijsheid en des verstands russte'* (Jes. 11: 2a) In Spreuken is sprake van de Opperste Wijsheid: Spr. 2: 20 e.v. en Spr. 8 en 9. Letterlijk staat er: opperste wijsheden, meervoud! Om de grootsheid, het gewicht, het bijzondere, van deze wijsheid aan te tonen en dat terecht! Want wie het verband leest, in m.n. Spreuken 8 en 9, komt onder de indruk van wat er van deze wijsheid gezegd wordt. Zij wordt zelfs voorgesteld als een persoon.

De eeuwen door is in de uitleg deze wijsheid betrokken op de Messias, Jezus Christus.

Hij is met recht de Opperste Wijsheid! Zeker in Spreuken 8 licht Zijn goddelijke grootheid, majesteit en vooral ook: Zijn liefde, op. In Christus zijn Gods geheimen van wijsheid op een bijzondere en rijke manier geopenbaard. De apostel Paulus noemt Christus de Wijsheid Gods. (1 Kor. 1: 24) en zegt dat 'Jezus ons geworden is wijsheid van God.' (1 Kor. 1: 30a) En in Kolossenzen 'pakt' hij deze wijsheid nog verder uit want in Hem zijn *'al de schatten der kennis en wijsheid verborgen.'* (Kol. 2: 3) Hij nodigt ons uit om van Hem deze Wijsheid te ontvangen. (Kol. 1: 9, 10)
Dat doet ook Jakobus en hij onderstreept daarmee nog een keer zwart op wit wat de bron van deze wijsheid is en waar ze te verkrijgen is: *Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere.* (Jak. 1: 5a).

Betekenis

Het is belangrijk om ook dieper stil te staan bij de betekenis en inhoud van dit woord.
Wij denken bij dit woord vaak als eerste aan iemand die wijs is, aan kennis, aan veel weten, grote geleerdheid of wetenschap. Wijs is iemand als hij 'wat in zijn mars' heeft.
Of wetenschappelijk heeft gepresteerd, een titel of titels voor zijn naam heeft staan.
Al getuigt dat zeker van wijsheid, het Hebreeuwse grondwoord heeft veel meer in zich.

Ik noem dat hier omdat ons woord 'goochem' ervan is afgeleid: het woord **chokma**.
Dit zelfstandige naamwoord en enkele daarvan afgeleide vormen komen maar liefst 42x voor in het boek Spreuken. Om maar even te illustreren hoe vaak het voorkomt.
Het daarvan afgeleide **chakam** komt in diverse vormen en combinaties zeker 58x voor. In geen enkel ander Bijbelboek komen deze twee woorden zo vaak voor als in Spreuken.

Het gaat bij dit eerste woord (**chokma**) vooral om praktisch inzicht, lévenswijsheid.
Vooral dat laatste wordt door Salomo op allerlei manieren benadrukt.
Wijsheid is leven in de vreze des HEEREN, gehoorzaam zijn aan Gods geboden.
Het is het verlangen om in Zijn wegen te gaan, te leven in Zijn dienst.
Het is een levenshouding die gericht is op de HEERE: Hij staat centraal.
Wie niet eerbiedig en gehoorzaam naar Hem luistert, is een dwaas, een onverstandige.
Een dwaas heeft er geen behoefte aan Gods wijsheid, Gods orde, te leren kennen.
Hij leeft moreel onverantwoord, heeft uiteindelijk een doelloos leven, leeft onnadenkend en jaagt achter ijdelheden aan. Een dwaas is zelfs een kwelling en een bedreiging voor de samenleving. (Zie ook Spr. 10: 1, 17: 21, 25 en 19: 13)

Praktisch

Het gaat bij dit woord vaak om praktisch inzicht; Spreuken wordt niet voor niets een heel praktisch boek genoemd. Er zijn vele voorbeelden te noemen waarin de mens inzicht wordt gegeven hoe hij moet handelen en welke middelen effectief zijn om het doel te bereiken. F. van Deursen zegt dan ook: *'Spreuken biedt geen wijsheid in de zin van technische vakbekwaamheid. Maar het biedt levenswijsheid en bestrijkt ook werkelijk het hele leven.'*

Zo kan het woord **chokma** kundigheid of vakmanschap betekenen.
Goed zeemanschap, visserij, is een kwestie van wijsheid. (Ps. 107: 27)
Bezaleël en Aholiab (Ex. 31: 2, 6) ontvingen wijsheid van de HEERE om de tabernakel te kunnen maken. En zij die de priesterkleren voor Aäron moeten maken, worden omschreven als mensen *'die wijs van hart zijn, die Ik met de Geest der wijsheid vervuld heb.'* (Ex. 28: 2, 3) En wat dacht u van de koopmanswijsheid waarmee Tyrus schatten had verdiend?

Daarnaast betekent **chokma** ook dat mensen geschikt maakt voor een bepaalde functie of taak. Twee voorbeelden: Jozef – hij wordt **chokma** genoemd omdat hij door farao bekwaam wordt geacht om de voedselvoorziening van Egypte op zich te nemen. (Gen. 41: 39). Jozua – van hem wordt gezegd dat hij vol was van de Geest der wijsheid met als gevolg dat *'de kinderen Israëls naar hem hoorden, en deden gelijk als de HEERE Mozes geboden had.'* (Deuteron. 34: 9) Al deze en nog veel meer te noemen voorbeelden laten zien dat wijs, wijsheid, maar niet een abstracte inhoud heeft. Maar een zeer praktisch en toepasbaar begrip is in het leven van alledag. Iets dat dagelijks te verkrijgen is voor een ieder die van God begeert. (Jak. 1: 5)

Gespreksvragen:

1. Waar denkt u als eerste aan bij de woorden wijsheid, wijze, wijs?
   Probeer van elk woord een korte omschrijving te geven.
2. Wat zijn (de) verschillen tussen de Bijbelse wijsheid en algemene wijsheid?
   Probeer daarbij de drie genoemde punten te betrekken,
3. Hoe wordt wijs/wijsheid in onze samenleving uitgelegd en toegepast?
   Wat is het doel ervan?
4. Geef voorbeelden uit Spreuken hoe Salomo wijsheid/wijs voortdurend toepast.
   Voorbeeld: Spr. 1: 5a, twee dingen: *Die wijs is zal **horen** en zal in **leer** **toenemen**.*
5. Idem als vraag 4 maar nu toegepast op personen/geschiedenissen uit de Bijbel.
6. Idem als vraag 4 en 5 maar nu toegepast op uw persoonlijke leven en uw staan en leven in de maatschappij.
7. Wie in onze tijd hebben (vooral) wijsheid nodig en waarom?
8. Noem eens een aantal schatten van wijsheid n.a.v. Kol. 2: 3.

Bijbelstudie N.T.

Christus heerlijker dan de engelen

Hebreeën 1:4-12

Ds. J. Muller

De vorige keer stonden we stil bij de heerlijkheid van Christus. Nu gaat de schrijver deze heerlijkheid uitwerken. Door Zijn verhoging en Zijn zitten aan de rechterhand van de Vader is Hij heerlijker dan de engelen, want Hij is Gods zoon.

vers 4

In vers vier wordt benadrukt, dat Christus treffelijker (machtiger) en uitnemender (heerlijker) is dan de engelen. Waarom zegt Hij dit? De lezers van de brief dreigden namelijk terug te vallen in het Jodendom.

De schrijver van de brief wil aantonen, dat Christus het middelpunt van het Oude Testament is. Hij heeft diep inzicht gekregen in het Oude Testament.
Joden hadden een hoge achting voor de engelen. De engelen waren voor hen verbonden met belangrijke momenten in hun godsdienstige en nationale geschiedenis. Namelijk bij de wetgeving (2:2; Hand. 7: 53 en Gal. 3: 19) en bij de bevrijding uit Egypte (Ex. 3:2 en Jes. 63: 9). Engelen waren voor de Joden verbonden met de verbondssluiting en openbaring (Sinai) en de verlossing (het Pascha).
De schrijver zegt nu hoe belangrijk engelen ook mogen zijn: de Zoon overtreft ze!
Want Hij is de Zoon van God. Christus is heerlijker dan de engelen. In hoofdstuk 5 lezen we dat Christus door de Vader is gezet in de priesterlijke bediening. In hoofdstuk 7 van het onvergankelijke karakter daarvan. Met behulp van Oudtestamentische afbeeldingen legt hij Christus' verlossingswerk uit aan de hand van de offers en het priesterschap. Geeft hij Christus' zegeningen aan in termen van verbond en belofte. Dit is niet zijn eigen visie. Christus Zelf heeft zo het Oude Testament gelezen en uitgelegd. Zoals Hij dat ook deed tijdens de ontmoeting met de Emmaüsgangers (Luk. 24: 27).

Uitnemender en voortreffelijker dan de engelen

Vanuit het Oude Testament onderwijst de

schrijver de lezers dat Jezus heerlijker is dan Mozes en Aäron. Want Hij is Gods Zoon. Hij is de Verlosser en Zaligmaker van zondaren. Die Zijn bloed gaf om zondaren te bevrijden. Nadat Hij Zich vernederd heeft tot die diepe weg van het kruis is Hij door God uitermate verhoogd, opgewekt uit de dood en opgenomen in de hemelse heerlijkheid. Hij zit daar aan de rechterhand van de Vader. Daarom is Hij uitnemender dan de engelen. Deze uitnemendheid van Christus heeft dus alles te maken met het unieke van Zijn verzoeningswerk. Op grond hiervan klinken nu de tekstwoorden in vers 4: "zoveel (voor-) treffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender naam boven hen geërfd heeft."
Het woord *voortreffelijker* ziet op Christus' macht. Hij is machtiger dan de engelen. *Uitnemender* zegt iets over de Naam, die Hij erfde. De Naam Zoon van God.
De engelen waren Gods boodschappers (engel betekent letterlijk boodschapper). Maar Christus' Naam is uitnemender dan de naam van de engelen. Op grond van Zijn verzoeningswerk heeft Hij een Naam gekregen boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, die genaamd wordt niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomende (Efeze 1: 21). Zeker, Hij was Zoon van eeuwigheid. Maar in de weg van vernedering was Zijn goddelijke heerlijkheid verborgen. "Als we Hem aanzagen zo was er geen gestalte dat wij Hem begeerd zouden hebben. Jesaja 53: 2)" In Getsemané moest zelfs een engel Hem versterken. Maar toen Hij Zijn werk volbracht had, heeft de Vader Zelf Hem verhoogd. Hem een Naam gegeven boven alle Naam. Christus heeft in Zijn verlossingswerk bewezen Gods Zoon te zijn (zie Rom. 1 vers 4).

Vers 5

Om de heerlijkheid van Christus als de Zoon van God boven de engelen te onderstrepen wordt nu een aantal teksten geciteerd.
In vers 5 klinkt een citaat uit Psalm 2:7 en uit 2 Samuël 7:14. Deze verzen benadrukken het Koningschap van Christus. De koning wordt beschreven als een zoon.
In Psalm 2 zet God Zijn Zoon over de volken. In 2 Samuël wordt een Koning beloofd. Hij zal voortkomen uit het huis van David en zal de Heere een huis bouwen. De woorden van Psalm 2 zien allereerst op de zalving van David tot koning. Maar we lezen het ook als een heenwijzing naar de heerschappij van Messias-Koning. Zo leest ook Paulus Psalm 2, zie maar Hand. 13: 33. Paulus zag Psalm 2 als een voorzegging van de opstanding van de Messias.
Beide verzen voorzeggen dus het Messiaanse Koningschap. In vers 5 benadrukt de schrijver dat zoiets nooit is gezegd van één van de engelen. Gods Zoon is Koningszoon, en niet een geschapen engel. Jezus Christus is eeuwige Koning. Hij heeft inderdaad een uitnemender Naam geërfd dan de engelen.

Vers 6

In dit vers worden teksten uit Deut. 32:43 of Psalm 97:7 aangehaald. En wel vanuit de Latijnse vertaling van het Oude Testament, de zogeheten Septuagint. De roeping van de engelen is om God te aanbidden. Aanbidden is de taak van de mindere aan de meerdere.
Engelen zijn onderworpen aan God en behoren God en Zijn Zoon te aanbidden. In vers 6 lezen we: „En als Hij wederom de eerstgeborene inbrengt in de wereld". *Wederom* ziet op Christus' tweede komst. Hij komt weer. Dan zullen Zijn heerlijkheid en majesteit op het heerlijkst tevoorschijn komen. Ook dan zullen de engelen Hem aanbidden. Deze aanbidding toont de heerlijkheid van de Zoon aan. Want alleen God mag lof, eer en aanbidding ontvangen.

Vers 7-9

In vers 7 wordt Psalm 104 vers 4 aangehaald. Waar Gods soevereine heerschappij wordt bezongen over al het geschapene, inclusief de engelen en hun activiteiten. Engelen worden hier geesten genoemd. Kun je vertalen met winden. God zendt Zijn geesten uit als winden om de oordelen op aarde uit te voeren. Ze worden in vers 4 dienaren genoemd tot een vlammend vuur. God kan ze ook zenden in de gedaante van het vuur. Maar ze zijn ondergeschikt aan God.
De Zoon daarentegen heeft groter heerlijkheid. Van Hem getuigt de schrijver: 'Maar tot de Zoon zegt Hij: Uw troon o God is in alle eeuwigheid'. We hebben hier een citaat uit Psalm 45 vers 7, waar uitbundig profe-

tisch gejuicht wordt over de heerlijkheid van Gods koning. De Zoon zit op de troon. Hij is Koning. Hij regeert. Duidelijk benadrukt de schrijver hier dat Jezus op de troon zit en daarmee heerst en de engelen staan voor de troon en zijn daarmee minder dan Hij. De Zoon op de troon wordt aangesproken als God. Jezus Christus, is de eniggeboren Zoon van God, geboren uit de Vader voor alle eeuwen; God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig; geboren, niet gemaakt, van het zelfde wezen met de Vader, Door Wien alle dingen gemaakt zijn.

Deze woorden 'Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid' vragen ons om deze Zoon te belijden als God. Ontkennen komt ons duur te staan. Kust daarom de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat.

Voordat hij deze zwakke en weifelende christenen met deze woorden uit Psalm 2 tegemoet zal treden, geeft hij zijn lezers en daarmee ook ons een beeld van Christus, als de ware, eeuwige en enige Koning. De koningssymboliek wordt gebruikt om Christus' majesteit te onderstrepen. Hij heeft een eeuwige troon, een rechte scepter, en een universeel koninkrijk. De zalfolie (vers 9) is een beeld van Christus' kroning (J. Owen) en is tevens een teken van Gods genoegen in de heerlijkheid van Zijn Zoon en Zijn vreugde in de voltooiing van Zijns Zoons werk. En daarmee is Christus ver boven de engelen verheven.

Vers 10-12

Hier worden Psalm 102 vers 26 tot 28 geciteerd. Om Christus' voortreffelijkheid te bewijzen gaan opnieuw de Schriften open. In deze verzen worden de eeuwigheid en de onveranderlijkheid van God beklemtoond in tegenstelling met alle geschapen dingen, die vergankelijk zijn. Wat hier van God de Schepper wordt gezegd geldt ook van de Zoon.
Terwijl zelfs de aarde en de hemelen voorbijgaan blijft Christus onveranderlijk Dezelfde.
De woorden die hier klinken moet hen toch een hart onder de riem hebben gestoken: 'maar Gij blijft altijd' en 'Gij zijt Dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden'.
Deze woorden worden niet alleen aan het begin van deze brief beweerd, maar ook aan het slot van deze brief. 'Jezus Christus is gisteren en heden, dezelfde en in der eeuwigheid.' (13 vers 8). Wat een geweldige troost voor het geloof.
Kohlbrugge zegt: 'Ja Heere, Gij staat en blijft staan, als alles zal zijn gevallen, als alles zal zijn vergaan, als alles verdwijnt! Daarom heb ik op U de hope mijns levens, de hoop van mijn doorkomen door deze wereld, de hoop van mijn zaligheid gegrond. Evenals Gij blijft, zo blijven ook Uw gerechtigheid, Uw genade, Uw troon, Uw Koninkrijk, Uw waarheid, Uw trouw'.

Vers 13 en 14

Tot lost een citaat uit Psalm 110. David zingt daar profetisch van Christus als zijn Heere, Die gezeten is aan Vaders rechterhand. 'Zit aan Mijn rechterhand'. Dit is de eerste keer dat de Hebreeënschrijver deze psalm citeert. Het zal een hele belangrijke psalm zijn voor de schrijver. Hier wordt vers 1 van Psalm 110 aangehaald. Een vers dat de Heere Jezus Zelf ook geciteerd heeft (Markus 12: 35-37). De Heere Jezus past daar de psalm op Zichzelf toe. Om aan te geven dat Hij meer is dan koning David. David noemt Hem Heere.
In dit gedeelte verbleken zowel David als de engelen in belangrijkheid tegenover de grootheid en heerlijkheid van Gods Zoon.

De schrijver komt aan het einde van zijn uiteenzetting. Hij heeft allerlei teksten uit het Oude Testament geciteerd. In vers 3 sprak Hij over Jezus 'gezeten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen'. Hier eindigen we mee in vers 13.

Gezeten op de troon heerst Hij. Heeft Hij alle macht. Stuurt Hij op de komst van Zijn Koninkrijk aan, waarin 'alle dingen Hem onderworpen zijn' (naar Hebr. 2:8). 'Totdat Ik uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank van Uw voeten' (vers 13).

De dag komt dat de Heere Zijn heerlijkheid zal tonen. Nu zien we dat nog niet. De vijanden zijn vele en sterk. Maar de dag van Zijn verschijnen zal het einde van de vijanden inluiden.

Christus heeft in de weg van kruis en opstanding de overwinning behaald en zal die uiteindelijk voltooien met Zijn wederkomst. Een overwinning die de engelen niet tot stand

konden brengen. Zij zijn gedienstige geesten, dienaren van de Koning.

Ze zijn van Hem afhankelijk en aan Hem onderworpen. Dat is de plaats van de engelen. Zij worden uitgezonden om de bevelen van de Koning uit te voeren. Zo worden ze uitgezonden om de gelovigen bij de zaligheid te bewaren. In opdracht van de Koning doen zij dit. Zo zorgt de Zoon voor Zijn kerk.

De volgende indeling hebben we gemaakt voor wat betreft de Bijbelstudies.

1e Een sprekende God, hoofdstuk 1: 1-3
2e Christus heerlijker dan de engelen, hoofdstuk 1: 4-14
3e Ons aller broeder, hoofdstuk 2
4e Standvastig tot het einde, hoofdstuk 3 tot en met 4: 13
5e De grote Hogepriester, hoofdstuk 4: 14 tot en met 5: 10
6e Achteruitgang en terugval, hoofdstuk 5: 11- hoofdstuk 6
7e Priesterschap naar de orde van Melchizedek en Aäron, hoofdstuk 7
8e Hemelse bediening en beter verbond, hoofdstuk 8
9e Heerlijk offer, hoofdstuk 9
10e Aansporing tot volharden in het geloof, hoofdstuk 10

Gespreksvragen:

1. De schrijver leest het Oude Testament met een Nieuwtestamentische bril. Wat wil ons dit leren?
2. De schrijver belicht Christus vanuit het Oude Testament vooral als Koning. Wat heeft dat ons vandaag te zeggen?
3. Boeken van o.a. Frank Peretti, tonen ons de grote belangstelling voor engelen. Deze boeken en andersoortige boeken over engelen vliegen over de toonbank. Welke boodschap heeft dit Bijbelgedeelte voor ons vandaag?
4. Geef eens enkele voorbeelden hoe engelen gedienstige geesten waren in het leven van de Bijbelheiligen in het Oude en het Nieuwe Testament. Hoe zijn ze dat vandaag?
5. Engelen worden uitgezonden om de gelovigen bij de zaligheid te bewaren. Praat daar eens verder met elkaar over door. Hoe gebeurt dat concreet?
6. De briefschrijver wil de christenen in moeilijke tijden aansporen tot volharden in het geloof. Hoe ziet u die aansporing in dit gedeelte voor uzelf voor vandaag?

Van de voorzitter...

Ds. W. Westland

September

Op het moment, dat ik deze regels schrijf, is het nog hoog zomer. De temperatuur loopt vandaag op tot over de dertig graden. We genieten van een prachtige, groeizame zomer. Maar als het september wordt, gaan de dagen korten. 's Avonds na het avondeten begint het donker te worden. Dat is de goede tijd om weer te beginnen met onze mannenvereni-

ging. Samenkomen om het woord van God te onderzoeken. En wanneer we dat doen in biddend opzien tot de Heere, mogen we zegen en vrucht verwachten. Ik wens u allen een goed en gezegend vergaderseizoen!

Gerechtvaardigd door het geloof

Deze zomer brachten we onze vakantie door in Zwitserland, in het prachtige Berner-Oberland. Op een morgen stonden we in Meiringen bij de kerk. We zagen een eenvoudig graf met een hek er omheen. We lazen, wie daar begraven lag: de vrouw van de bekende Dr. Abram Kuyper. Zij is kennelijk tijdens een vakantieverblijf daar overleden. Dat gaf al te denken. We gaan op reis, maar weten niet of we thuis zullen komen. Toch is mevrouw Kuyper écht Thuis gekomen. Want op dit graf stonden deze woorden: Zij wist zich gerechtvaardigd door het geloof! Daar komt het voor ons allen op aan! Laat alles ons maar uit handen vallen om Christus over te houden en te schuilen achter Zijn volbrachte werk. Zulke pelgrims komen werkelijk Thuis!

Open Gesprek

In het septembernummer van 2006 kondigde ik aan, dat we als bestuur met u in open gesprek zouden gaan over de statuten en ook andere dingen, die onze mannenverenigingen betreffen. Door heel het land kwamen we in kleine groepen samen. Daarom heeft het even geduurd, voordat we helemaal rond waren. In mei zijn de laatste samenkomsten geweest. Nu gaan we alles op een rij zetten, en daarna zult u er in de komende tijd meer van horen.

Tenslotte

Een hartelijke groet, mede namens de andere bestuursleden.

In the picture

Calvijn en de frequentie van het avondmaal

DS. P.J. TEEUW

In mijn boekje *'Omgaan met verschillen in de gemeente'*, (Artios-reeks) heb ik de vraag gesteld of we er ons niet op moeten bezinnen om meer dan vier keer in het jaar het Heilig Avondmaal te vieren, zoals Calvijn het wilde. Deze zelfde vraag kwam ook naar voren in een commentaar van prof. dr. J. Hoek in het blad CV. Koers. Het valt namelijk op, dat in dit Calvijnjaar veel over Calvijn geschreven wordt, maar nauwelijks over zijn wens, dat toch eigenlijk elke zondag in de samenkomsten van de gemeenten het avondmaal gevierd zou moeten worden.

Hoek schrijft dan: 'Ten onrechte is in het protestantse kerkelijke leven veelal het avondmaal naar de rand verdrongen. Is Calvijns wens alsnog te realiseren? Zeg niet meteen 'neen'. Opmerkelijk dat juist in het kerkelijke kringen die zich sterk op Calvijn oriënteren, de viering van het avondmaal niet meer dan vier keer per jaar plaatsvindt. Hoe zou dit kunnen worden omgebogen? Niet lichtvaardig. Het gaat Calvijn erom dat we het avondmaal wettig gebruiken. Geringschatting, achteloosheid en routine komen hierbij niet te pas. Men dient zich goed voor te bereiden en zich terdege bewust te zijn van de zaak waar het om gaat. Niettemin, het lijkt mij een uitdaging nog eens grondig te overwegen hoe we tegemoet kunnen komen aan het pleidooi van Calvijn. Trouwens, de opdracht van de Meester zelf: 'Doe dat tot mijn gedachtenis', legt nog veel meer gewicht in de schaal!' Tot zover dr. Hoek.

Overwegingen

Tijdens spreekbeurten en in onderlinge ontmoetingen heb ik deze gedachten ook wel opgeworpen. Waarom volgen we hierin Calvijn niet? We willen in zijn voetsporen gaan, maar op dit voor hem zo'n belangrijke punt volgen we hem niet. We zouden voor een hogere frequentie van de avondmaalsvieringen trouwens ook naar de praktijk in de Vroege Kerk kunnen wijzen. Dat deed Calvijn ook. Moeten we daarom op dit punt nu eens geen ernst gaan maken met de hartenwens van Calvijn? Toch ben ik de laatste tijd op dit punt voorzichtiger geworden. Uit traditionele overwegingen? Nee. Waarom toch die voorzichtigheid?
In de eerste plaats maken wij, helaas, een tijd van secularisatie en geestelijke afval mee. Wanneer we dat vergelijken met de Vroege Kerk en de tijd van de Reformatie was dat anders. In de eerste eeuwen breidde de kerk snel uit. De Heilige Geest werkte krachtig. In de tijd van de Reformatie bloeide het geestelijk leven ook weer op. Wat wil ik hiermee aangeven? Een vermeerdering van avondmaalsdiensten past vooral in een tijd van geestelijke opleving. Dan komt de vraag naar verhoging van het aantal avondmaalsdiensten van binnenuit op.
In de tweede plaats, en dat hangt met het voorafgaande samen, wil ik ook op het volgende wijzen. In onze gemeenten, en ik zeg weer 'helaas', wordt algemeen de klacht gehoord, dat de belangstelling voor de tweede dienst op zondag terugloopt. Tijdens visitatiebezoeken, waarbij ik betrokken ben, hoor ik deze klacht herhaaldelijk. Daarbij komt dan ook vaak de opmerking, dat het aantal avondmaalsgangers, dat zelfs de trits voorbereidingsdienst, avondmaalsdienst en dankzeggingsdienst niet meer bijwoont, toeneemt. Men heeft aan één of twee diensten genoeg. Wanneer het in de gemeenten almeer deze richting opgaat, is het dan wijs om over verhoging van de frequentie van de avondmaalsdiensten te gaan spreken?

Om bovenstaande redenen ben ik toch wat voorzichtiger geworden om in onze tijd een sterk pleidooi te houden voor een toename van avondmaalsdiensten. Dat wil niet zeggen, dat het er niet meer dan vier mogen worden. Daar gaat het me niet direct om. Maar verhoging van het aantal avondmaalsdiensten vraagt om een geestelijke opleving in onze gemeenten. Dat is, denk ik, hierbij fundamenteel. Zouden we zo'n opleving zien, dan zou de hartenwens van Calvijn ook in onze gemeenten gaan leven. Dan zou de vraag naar meerdere avondmaalsdiensten van binnenuit komen. Dan zou misschien toch iets van de hartenwens van de grote reformator in vervulling gaan.

De Apostolische Geloofsbelijdenis

Ds. J.H. Lammers

De Apostolische Geloofsbelijdenis (in het Latijn: apostolicum) is een zeer oude geloofsbelijdenis. Vanaf Ambrosius werd verondersteld dat zij door de apostelen zou zijn geschreven, waarbij elk van de apostelen een artikel voor zijn rekening zou hebben genomen. In de zestiende eeuw is echter aangetoond dat dit berust op een legende. Het woord "apostolisch" betekent dat de geloofsbelijdenis overeenstemt met de leer van de apostelen, de grondleggers van het christelijke geloof.

Waarschijnlijk zijn de twaalf artikelen ontstaan in Rome in de tweede eeuw na Christus. Uit een belijdenis die de mensen aflegden wanneer ze gedoopt werden. Zij die onderwezen waren beleden: "Ik geloof in de Vader, ik geloof in de Zoon, ik geloof in de Heilige Geest". Dat is dan ook de oudste kern in deze belijdenis. Langzamerhand breidde zich dit uit tot twaalf artikelen, tot de vorm zoals wij die kennen. Hoe dat precies gegaan is, is nooit helemaal duidelijk geworden.
In het oosterse christendom geniet de Aposto-

lische Geloofsbelijdenis minder aanzien dan bijvoorbeeld de geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel. Het westerse christendom daarentegen acht de Apostolische Geloofsbelijdenis hoog. Als beknopte uiteenzetting van het christelijke geloof is ze zeer geschikt voor het catechetisch onderwijs. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de behandeling in de zondagen 7 tot en met 22 in de Heidelberger Catechismus, vooral in de gereformeerde traditie wordt het Apostolicum gebruikt als geloofsbelijdenis in de eredienst.
Opvallend is dat de Apostolische Geloofsbelijdenis in de "ik-vorm" is opgesteld. Dat doet niets af aan het feit dat geloven een gemeenschappelijke zaak is. Ik denk aan de Nederlandse Geloofsbelijdenis die in de "wij-vorm" is opgesteld. Hoewel geloven een gezamenlijke zaak is, geloven blijft te allen tijd een persoonlijk karakter behouden.
De algemeenheid van het Apostolicum maakt haar geschikt als document waarmee de verschillende kerken de eenheid met elkaar mogen zoeken. Naar die eenheid verlangen wij in onze tijd waarin er op kerkelijk terrein zoveel verwarring is.
Dr. Klaas Zwanenpol schrijft in "Belijdenisgeschriften voor de Protestantse Kerk in Nederland" het volgende: "Door de Apostolische Geloofsbelijdenis te aanvaarden, is de kerk verbonden met de oerbronnen van het christelijke geloof. Door haar bondigheid, haar positieve toon, haar rijkdom aan gedachten en haar gebleken waarde in het liturgisch gebruik, is de kerk met deze belijdenis een document in handen gegeven, dat onmisbaar is om dit geloof vandaag te kunnen doorgeven".
In de komende tijd zal in ons blad de Apostolische Geloofsbelijdenis worden behandeld, artikel voor artikel. Het apostolicum kent een duidelijke drie-eenheidsstructuur. Deze wordt onderstreept door het "in" waarmee het geloof in Vader, de Zoon en de Heilige Geest wordt verbonden. Artikel 1 spreekt over de Vader, de artikelen 2 tot en met 7 over de Zoon en de artikelen 8 tot en met 12 over de Heilige Geest.

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en van de aarde (artikel 1)

Geloven

Wat is geloven? Geloven dat God bestaat? Zeker is dat een belangrijk uitgangspunt. Er zijn velen die niet in het bestaan van God geloven. Denk maar aan de bussen in Engeland en Spanje waar de leuze op geschilderd werd: God bestaat hoogstwaarschijnlijk niet. Uit dit voorbeeld blijkt dat onze tijd meer en meer een antichristelijk karakter krijgt. We dienen aan te nemen dat God bestaat, voordat we kunnen zeggen hoe Hij is.

Geloven in is echter meer dan het aanhangen van een geloofswaarheid. Geloven in God, dat is een persoonlijke relatie hebben met God. Geloven is reageren op de overweldigende liefde van God Die Zich aan mensen bekend heeft gemaakt. Het is beseffen dat God van ons houdt en die liefde beantwoorden. Het is een zeker weten en een vat vertrouwen. Het gevolg daarvan is dat wij ons aan deze God toewijden. We laten ons leiden door Hem. Hij heeft het voor het zeggen in elk detail van ons leven.

God de Vader

In de bijbel worden veel beelden van God gebruikt. Het beeld van Vader is zeer aansprekend. Wees dankbaar als je een zorgzame vader hebt of hebt gehad. Anders is het als je een vader hebt die bedreigend voor je is, omdat hij zo schreeuwt of zo slaat. Ingrijpend is het ook als een vader zijn vrouw en kinderen verlaat terwille van een andere vrouw. We moeten nooit zeggen dat God op een aardse vader lijkt. Het is andersom. God is Vader en daarom dienen aardse vaders op Hem te lijken. En als ze God niet als voorbeeld nemen, dan zijn ze de naam vader niet eens waard.
In het O.T. wordt God slechts op enkele plaatsen vader genoemd (bijvoorbeeld psalm 103: 13). In het N.T. komen we de vadernaam des te meer tegen. Het Vader zijn van God

behoort tot het wezen van God. In zondag 9 van de Heidelberger Catechismus lees ik dat Hij de "eeuwige Vader" is. Hij is de eeuwige Vader van onze Heere Jezus Christus. Er is een unieke en een bijzondere band tussen de Vader en de Zoon (Matth. 3: 17 en 11: 25). De Vader en de Zoon zijn in liefde met elkaar verbonden.
God Die de Vader van Zijn eniggeboren Zoon is, wil ook onze en mijn Vader zijn. Dat is niet vanzelfsprekend. In het paradijs leefde de mens als kind van God. Wij hebben de deur van het vaderhuis echter dichtgedaan. Wij wilden geen kind van God zijn en uit onszelf willen we dat nu nog niet (Lukas 15). God zond echter uit liefde Zijn Zoon naar de wereld (Johannes 3: 16). En de Zoon wilde kind-af worden voor ons. Hij ging naar het kruis en riep: "mijn God mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten"(Math. 27: 46). Zo verwierf Hij het kindschap voor zondaren en leert hen door de Heilige Geest om in Hem te geloven. Zij die in Christus geloven, mogen God hun Vader noemen (Matth. 6: 9 en Rom. 8: 15).
Wel blijft er verschil tussen Christus en ons. Christus heeft gezegd: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, tot Mijn God en uw God" (Johannes 20: 17). Christus bezit de oorspronkelijke relatie Zoon-Vader. En wij worden door het geloof geadopteerd. De Heere ziet mij aan in Zijn Zoon. Alsof ik Zijn eigen Zoon ben. Ik mag delen in Zijn kinderrechten en kinderliefde. Maar dan is er wel de verwondering: "Ziet hoe grote liefde ons de Vader heeft gegeven, namelijk dat wij kinderen van God genaamd zouden worden..." (1 Johannes 3: 1).

De Almachtige

Er zijn allerlei eigenschappen van God te noemen, maar de almacht wordt in het Apostolicum genoemd. De geloofsbelijdenis spreekt in het noemen van de almacht van God de Bijbel na (Genesis 17: 1 en Openbaring 1: 8). De almacht van God is niet een anonieme macht. De almacht staat immers in het licht van Gods Vaderschap. De almacht van God is de almacht van Zijn heilige liefde.
In het verleden is er wel op een abstracte filosofische manier over Gods almacht gesproken. Vanuit de overtuiging dat voor God letterlijk alles mogelijk is, stelde men allerlei spitsvondige vragen. Maar in de Bijbel lezen we dat er bij God onmogelijkheden zijn. Hij kan Zichzelf niet verloochenen, Hij kan niet liegen, Hij kan niet verzocht worden door het kwade (2 Tim. 2:13; Hebr. 6:18 en Jak. 1: 13). God kan niets doen wat met Zijn wezen in strijd is. Maar dat is geen onmacht.
God openbaart Zijn almacht in de schepping. Maar niet minder gebeurt dat in de heilsgeschiedenis. Onder andere de vleeswording van het Woord en de opstanding van de Heere Jezus zijn wonderen die de almachtige God tot stand heeft gebracht.

De Schepper van de hemel en de aarde

Tweehonderd jaar geleden werd Darwin geboren, de grondlegger van de evolutietheorie. In de media is er veel aandacht voor zijn denken. Volgens Darwin is de wereld ontstaan in een langzaam proces van miljoenen jaren. Na de zgn. oerknal kwamen er een eencellig "diertje". Daaruit ontstond bij toeval een vis. En daaruit toevallig een soort muis en tenslotte een soort aapmens. De evolutietheorie is als feit aangenomen in de wetenschap. Het is zelfs een soort religie geworden. Ook onder christenen wordt veel gesproken over schepping en evolutie. Allerlei versies zijn er in omloop. Het is soms erg verwarrend. Wie zal het laatste woord hebben?
De geloofsbelijdenis komt weldadig op me over. De Kerk begint niet met de formulering: "Wij hebben wetenschappelijk bewezen dat". De Kerk kan en mag alleen beamen wat God Zelf heeft geopenbaard (zie bijv. Job 38: 4).
Wat is scheppen? Scheppen betekent: iets uit niets maken. Beter gezegd: Iets uit niets te voorschijn roepen. In Genesis 1 lezen we dat. God zei: "Daar zij licht", en er kwam licht. God spreekt en het komt. Zijn Woord is met macht. God heeft de hemel en de aarde gemaakt en alles wat erin is.

We mogen wel onder de indruk zijn van het werk van God in de schepping. Elk voorjaar worden we stil als we zien hoe er bladeren aan de bomen komen en hoe alles gaat groeien en bloeien. Wie is niet verwonderd bij de geboorte van een kind? Denk verder eens aan de zon, de planeten en de sterren (psalm 8). En dit gaat over één zonnestelsel, maar er zijn er vele.

Troost

Dat God de Almachtige en de Schepper is, biedt ons veel troost. De grote Schepper, Die het heelal heeft voortgebracht met de zon, de planeten en de sterren laat de schepping niet aan het lot over. Hij onderhoudt de schepping. Vooral ziet Hij u en jou die in Hem gelooft. Hij is niet een machteloze God. Hoe moeten we ons gedragen in tegenspoeden en beproevingen? Moeten we onze eigen krachten verzamelen? Moeten we de kiezen op elkaar zetten? Nee, verwacht het van de Heere, uw Schepper, de Vader.
De Heere kan helpen, want Hij is almachtig. Hij is de Vader en daarom wil Hij helpen. Wat Zijn liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet. Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naderen van de dood, volkomen uitkomst geven. Daar hoeven we geen seconde aan te twijfelen. Op aarde bevinden we ons in de gebrokenheid van het leven. Maar we mogen uitzien naar de nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont (2 Petrus 3: 13 en Openbaring 21: 1).

Gespreksvragen:

1. Wat houdt de uitspraak in: ik geloof in God? (vergelijk Hebreeën 1: 1)
2. Hoe kunt u getuigen tegenover iemand die zegt niet te geloven in het bestaan van God?
3. Waaraan denkt u bij God als Vader? Hoe kunt u iemand helpen om het vaderschap van God te waarderen die zelf negatieve herinneringen aan zijn of haar vader heeft?
4. In Lukas 11: 13 wordt over de Vader gesproken in verband met het gebed. Verhoort God altijd onze gebeden?
5. Lees Jesaja 40: 25-31. Herkent u de aanvechting die onder woorden wordt gebracht? Waarom is het in onze tegenslagen een troost dat God onze Schepper is?
6. Wat kunt u doen om beter voor Gods schepping te zorgen in plaats van hem te verknoeien?
7. Betekent de almacht van God dat Hij alles kan?

Overlijdensberichten

„De Heere verlost de ziel Zijner knechten, en allen die op Hem betrouwen, zullen niet schuldig verklaart worden."
Ps. 34 : 23

Op 11 augustus 2009 nam de Heere onverwachts uit ons midden weg ons trouw en meelevend lid

PIETER BERKHOUT

in de leeftijd van 68 jaar.

Hij mocht met liefde op onze verenigingsavonden de samenzang op het orgel begeleiden.

De Heere vertrooste en sterke zijn vrouw en familie.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
„Onderzoekt de Schriften"
te Nieuwerkerk aan de IJssel

Augustus 2009.

Met droefheid geven wij u kennis van het overlijden van ons trouw en meelevend lid

ABRAHAM VAN VLIET

op de leeftijd van 72 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan zijn betrokkenheid en inbreng tijdens de verenigingsavonden.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en allen die hem lief en dierbaar waren.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
„Onderzoekt de Schriften"

Lekkerkerk, juni 2009.

Op 23 augustus heeft de Heere tot Zich genomen ons trouw en meelevend lid

EVERT STEVEN MULDER

op de leeftijd van 87 jaar.

Met grote dankbaarheid herinneren wij ons zijn betrokken aanwezigheid op onze verenigingsavonden. De Heere vertrooste zijn kinderen en kleinkinderen en achterkleinkinderen, vanuit Zijn Woord, wat uw vader en opa zo lief had.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
„De Heere is mijn Kracht" Putten-Dorp

Putten, september 2009.

Overlijdensberichten

„De Heer is mijn herder"

Na een periode van afnemende gezondheid is door de Heere van ons weggenomen ons zeer trouwe lid

DERK JAN VAN DER WEERD

in de leeftijd van 81 jaar.

De Heere schenke Zijn troost en nabijheid aan zijn kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging „Calvijn" te IJsselmuiden

IJsselmuiden, juli 2009.

„Op Uw zaligheid wacht ik Heere"

In vertrouwen op zijn Heere en Heiland heeft de Heere op Zijn tijd uit ons midden weggenomen ons oudste en zeer gewaardeerde lid

JAN VAN DER VLIST

in de leeftijd van 89 jaar.

Met dankbaarheid denken wij terug aan zijn liefde en inbreng in de vergaderingen.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging „Calvijn"

Polsbroek en Vlist, september 2009.

BOND VAN NED. HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING voor de

BONDSDAG 2009

D.V. OP ZATERDAG 31 OKTOBER a.s. in de OUDE KERK TE PUTTEN

Aanvang: 10.00 uur

Thema: ***„Reformatie. Nu!!"***

AGENDA:

1. Opening door de 1e voorzitter, ds. W. Westland.
2. Referaat van ds. Jac. Westland te Houten: „Luther en wij!"
3. Betuiging van aanhankelijkheid aan Hare Majesteit de Koningin.
4. Bespreking van de ingekomen vragen.
5. Sluiting morgenvergadering door ds. A.D. Goijert.
6. PAUZE van 12.00-13.30 uur.
7. Opening middagvergadering door de 2e voorzitter ds. J.P. Nap.
8. Referaat van prof. dr. W. Verboom te Harderwijk: „Calvijn en wij!"
9. Zangpauze.
10. Bespreking van de ingekomen vragen.
11. Sluiting door ds. E. de Mots.

N.B. De vragen kunnen schriftelijk worden ingeleverd. Om praktische redenen is het onmogelijk de vragen mondeling te stellen.

Iedereen is hartelijk welkom, ook dames!

M.P. (2e secr.)